

PATENTNI SPIS BR. 5583.

Ladislav Szabo, tehnički činovnik, Budimpešta.

Osigurač za zavrtanjsku matricu.

Prijava od 19. marta 1927.

Važi od 1. oktobra 1927.

Traženo pravo prvenstva od 20. maja 1926. (Ugarska).

Predmet pronalaska je osigurač za zavrtanjsku matricu, koji potpuno odstupa od do sada poznatih i koji nema komplikovan mehanizam ili delove, koji se lako kvare, abaju ili izlažu oksidaciji. Osigurač je pogodan za utvrđivanje proizvoljnih, mirujućih ili pokretnih predmeta, mašinskih delova i konstrukcije i ne zahteva veći prostor od običnog zavrtanja sa matricom. Sastavni deo koji se sa njim utvrđuje, ne može se pomerati, ako je i izložen obrtnom ili oscilirajućem kretanju, pri čem se zavrtanjska matrica može proizvoljno utvrditi ili otpustiti.

Prema priloženom nacrtu predstavljen je predmet pronalaska primenjen na zavrtanje za šine.

Sl. 1 pokazuje zavrtanjsku matricu osiguranu jednim koturom u izgledu odozgo,

Sl. 2 zavrtanjsku matricu osiguranu bez kotura,

Sl. 3 i 4 pokazuju osigurane zavrtanje u bočnom izgledu i matrice u preseku.

Sl. 5 i 6 predstavljaju zavrtanjske glave. Zavrtanjski osigurač, koji je predmet pronalaska, sastoji se iz sledećih delova:

Iz zavrtanjskog tela (sl. 3 i 4), u koje je izrezana zavojica *g*, koja ide na desno i zavojica *h*, koja ide na levo, prema odgovarajućoj dimenziji.

Od ove zavrtanjske matrice *d*, *f* (sl. 3) odnosno *j*, *k* (sl. 4) čije su spoljne dimenzije jednake, jedna matrica ima konus *d* (sl. 3) a druga udubljenja *f*, koje odgovara konusu sl. 3 tako, da ove tačno ulaze jedna u drugu.

Sa zvezdastim koturom *a* (sl. 1), čiji se oblik

može menjati, vrši se osiguranje zavrtanjskih matrica na sledeći način:

Na donju matricu (sl. 3), koja je odgovarajući utvrđena, stavi se zvezdast kotur *a* (sl. 1), zatim se utvrđuje gornja, sa donjom suprotno krećuća matrica *d* (sl. 3), čiji se koničan deo snažno zavrću u odgovarajuće načinjenu matricu. Površina trenja povećana konusom spaja obe matrice usled velikog pritiska tako reći u jedno telo. Donja matrica oslobodja se jednostranog opterećenja, koje je uzrok labavljenju zavrtanjskih matrica kod pokretnih sastavnih delova.

Zvezdast kotur odražuje dalje osiguranje tako, da se zavrtanjem gornje matrice utvrđuje kotur, postavljen na odgovarajuće mesto *n* (sl. 3), tako da je zvezdast kotur, koji odgovara šestougaonim zavrtanjskim matricama i koji je ravnomerno dimenzionisan, jednim jezičkom *e* (sl. 3), savijen na gornju, a drugim jezičkom na donju stranu matrice *b* odnosno *n* (sl. 1 i 3).

U sl. 4 načinjene su zavrtanjske matrice *j*, *k* suprotno sl. 3. Način delovanja je isti, samo je njihova mogućnost podešavanja odnosno regulisanja znatno veća, jer se na mestu obeleženom sa *m* u sl. 4, zavojica zavrtanjske matrice može iseći do vrha konusa. Osiguranje sa zvezdastim koturom može se takođe primeniti kod odgovarajućeg izvođenja zavrtanjskih matrica.

U mesto gore pomenutog kotura može se uzeti poznata elastična ploča, koja je koso prorezana.

Patentni zahtev.

Osigurač za zavrtanjsku matricu, naznačen time, što su na zavrtanjskom telu postavljene dve suprotno upravljene zavojice, od kojih je na jednoj navrćena matrica, koja ima ko-

ničnu površinu, a na drugoj matrica sa naležućom površinom koja odgovara prvoj, pri čem se između matrica, radi daljeg osiguranja, mogu umetati koturi ili ploče različitog oblika.

